
NADÁCIA AIGYPTOS

Výročná správa 2019

Správca nadácie: Mgr. Dušan MAGDOLEN, PhD.

NADÁCIA AIGYPTOS

PREHLAD ČINNOSTÍ NADÁCIE AIGYPTOS ZA ROK 2019

Nadácia Aigyptos, zaregistrovaná podľa zákona č. 207/1996 Z. z. rozhodnutím Ministerstva vnútra SR zo dňa 26. augusta 1997 pod číslom 203/Na-96/327 a zapísaná do registra dňa 2. júna 2003 pod číslom 203/Na-96/327-1, je nezisková organizácia, ktorej hlavným cieľom v zmysle nadačnej listiny je všestranná podpora egyptologického výskumu na Slovensku, podpora rozvoja egyptologického knižného fondu, podpora kultúrno-osvetovej činnosti v oblasti egyptológie, podpora publikačnej činnosti v oblasti egyptológie a podpora spolupráce s egyptologickými inštitúciami v zahraničí.

V súlade s cieľmi stanovenými v nadačnej listine sa Nadácia Aigyptos v roku 2019 venovala hlavne podpore prebiehajúcich archeologických výskumov v Sudáne a v Egypte. Druhá výskumná sezóna v sudánskej lokalite Duwejm Wad Hadž sa uskutočnila v mesiacoch január-február 2019. Archeologická sezóna v egyptskej lokalite Tell el-Retábí prebehla podľa plánu v mesiacoch august-september 2019. V rámci prezentácie staroegyptskej kultúry a histórie Nadácia Aigyptos za pomoci partnerov znovu usporiadala 8. Bratislavský cyklus egyptologických prednášok "Výpravy do starovekého Egypta" s podtitulom: Venované 100. výročiu narodenia Vojtecha Zamarovského. Spolupracovníci Nadácie Aigyptos realizovali ďalšie početné vedecko-popularizačné prednášky v Bratislave či v Košiciach. Nadácia počas roka poskytovala aj poradenské a konzultačné služby pre slovenskú verejnosť a jej členovia prezentovali slovenský egyptologický výskum v médiách a podieľali sa na výrobe viacerých mediálnych výstupov. Výskumnú činnosť na Slovensku Nadácia Aigyptos podporila aj nákupom odbornej literatúry z oblasti egyptológie. Všetky tieto činnosti sú v súlade s ustanoveniami nadačnej listiny Nadácie Aigyptos a priamo súvisia s účelom nadácie. Na nasledujúcich stranách sú jednotlivé činnosti Nadácie Aigyptos v členení podľa nadačných cieľov predstavené podrobnejšie.

Podpora slovenského archeologického výskumu v sudánskej lokalite Duwejm Wad Hadž

Nadácia Aigyptos podporila druhú sezónu archeologického výskumu v Sudánskej lokalite Duwejm Wad Hadž. Toto miesto sa nachádza na východnom brehu Nílu, priamo oproti posvätej hore Džebel Barkal. Pamiatky, ktoré sa nachádzajú v jej bezprostrednej blízkosti boli medzinárodnou organizáciou UNESCO vyhlásené za svetové kultúrne dedičstvo. História tejto oblasti je spätá nielen s egyptskou expanziou do Núbie počas Novej ríše (ca. 1550 - 1070 pr. Kr.), ale odzrkadľuje

aj neskorší vývoj samostatnej Núbie až do novoveku. Práve okolie Džebel Barkalu a lokality Duwejm Wad Hadž doteraz nebolo dôsledne preskúmané.

Prvý systematický výskum, ktorý sa uskutočnil v januári a februári 2019, nadviazal na úvodnú prieskumnú sezónu v roku 2018. Vykopaných bolo viacero sond, ktorých úlohou bolo určiť históriu osídlenia tellu, prebehol taktiež rozsiahly plošný povrchový prieskum. Počas sezóny v roku 2019 bola realizovaná priestorová analýza za účelom vyhodnotenia pravdepodobnosti osídlenia na konkrétnych miestach v rámci slovenskej koncesie. Zároveň bola pozornosť venovaná prieskumu a dokumentácii zachovaných pozostatkov rozsiahlej mešity a gubby, ktoré lokalite dominujú, a ktoré sú časom a poveternostnými podmienkami najviac ohrozené. Za účelom ich zachovania a ďalšieho výskumu bol vytvorený 3D model týchto architektonických štruktúr. Geodetické merania potvrdili presnú orientáciu kiblového múru starej mešity na saudskoarabskú Mekku. Kľúčové bolo zistenie, že tento múr nebol postavený v pravom uhle k ostatným múrom mešity. Mal odchýlku asi 5 stupňov.

K najdôležitejším nálezom sezóny patrí nepravidelný blok čiernej žuly – torzo dolnej časti nedokončenej sochy. Tá predstavovala buď sediaceho panovníka alebo božstvo v životnej veľkosti. Tento nález nám umožňuje uvažovať, že na lokalite mohla byť v napatskej dobe v 8. – 4. storočí pr. Kr. sochárska dielňa. Je však tiež možné, že kamenný materiál do Duwejmu priviezli z iných lokalít.

V súvislosti s výskumom v Sudáne Nadácia Aigyptos taktiež podporila vznik autentického filmového dokumentu o práci slovenských archeológov v sudánskej lokalite. Dokument z dielne RTVS a spoločnosti Trigon Production s.r.o., ktorého autorom je režisér Jozef Chudík, zachytáva priebeh celej sezóny, prácu archeológov na výskume, život v krajine a jej prírodné či kultúrne pozoruhodnosti.

Nadácia Aigyptos na podporu tohto výskumu vynaložila finančné prostriedky vo výške 3292,03 €.

Podpora archeologického výskumu na egyptskej lokalite Tell el-Retábí

Výskum v lokalite Tell el-Retábí vo východnej delte Nílu sa tento rok uskutočnil práve vďaka podpore Nadácie Aigyptos. Sezóna trvala šesť týždňov, aby tak bolo možné dohnať práce, ktoré sa nemohli realizovať v roku 2018. V rámci terénneho archeologického výskumu bola prebádaná takmer celá zvyšná časť oblasti 4 v blízkosti pozostatkov opevnenia z 20. dynastie počas Novej

říše. Boli tu nájdené zvyšky osídlenia z neskoršieho Tretieho prechodného obdobia (1070 - 664 pr. Kr.), ktoré boli postavené na sídlisku z 18. dynastie. Z tohto obdobia sa tu zachovali zvyšky viacerých budov a hospodárskych zariadení (sýpky, pece). Tieto boli čiastočne porušená stavebnými prácami na opevnení počas 19. a 20. dynastie, či už sa jednalo o priekopu alebo hradby opevnenia. Objavené boli dokonca zvyšky zásobovacej cesty, ktorá slúžila pri rozširovaní pevnosti za vlády panovníka Ramesseho III z 20. dynastie.

Pod sídliskom z 18. dynastie boli zdokumentované ďalšie časti doteraz najstaršieho sídliska a pohrebiska z Druhého prechodného obdobia (1650 - 1550 pr. Kr.). Jeden z hrobov obsahoval dvoch zdobených skarabeov, ihlicu z medi alebo bronzu, ametystové, granátové a karneolové koráliky a predovšetkým pár slonovinových klapáčiek, spájaných s bohyňou lásky a krásy Hathor. Pozoruhodný bol objav kruhovej jamy, pravdepodobne studne, v ktorej boli nájdené keramické črepy z konca Strednej říše (cca. 2100 - 1650 pr. Kr.). Tie predstavujú zatiaľ najstarší známy materiál na lokalite, objaveným pri vedeckom výskume.

Nadácia Aigyptos na podporu tohto výskumu vynaložila finančné prostriedky vo výške 4 869,54 €.

Bratislavský cyklus egyptologických prednášok a 3D model lokality Tell el-Retábí

Kultúrne osvetovú činnosť v oblasti egyptológie na Slovensku Nadácia Aigyptos realizovala hlavne podporou cyklu egyptologických prednášok, počas ktorého odborníci z oblasti egyptológie a účastníci multidisciplinárnych výskumov približujú slovenskému publiku informácie o histórii a kultúre starovekého Egypta a o najnovších výsledkoch ich skúmania. Cyklus bol v roku 2019 venovaný pamiatke 100. výročia narodenia Vojtecha Zamarovského, na ktorého odkaz práve spolupracovníci Nadácie Aigyptos svojou prácou nadväzujú. Prednáškový cyklus bol zahájený spomienkovým večerom za účasti archeológov, historikov a pamätníkov tohto spisovateľa a ich spomienky a diskusia boli popretkávané predčítanými úryvkami z jeho kníh. Záznam podujatia je dostupný na YouTube kanáli Nadácie Aigyptos. Cyklus v roku 2019, v rámci ktorého odznelo následne 12 prednášok slovenských a českých egyptológov a archeológov, bol zorganizovaný v spolupráci s Ústavom orientalistiky SAV a Múzeom mesta Bratislavy.

Mimo tohto prednáškového cyklu členovia správnej rady prednášali aj pri iných príležitostiach, v Bratislave, Trnave, Nitre a Košiciach.

NADÁCIA AIGYPTOS

Už v roku 2018 začala práca na digitálnom 3D modeli vybraných fáz osídlenia lokality Tell el-Retábí a tento model bol dokončený a prezentovaný v roku 2019. Cieľom tohto animovaného videa je pútavou formou verejnosti priblížiť pravdepodobný vzhľad starovekých štruktúr na lokalite, ktoré sú dnes zachované len v základoch.

V takmer štvorminútovej animácii je zachytený vývoj lokality Tell el-Retábí v turbulentnom Druhom prechodnom období a počas Novej ríše. Vizualizácia predpokladaného vývoja vzhľadu staroegyptského sídliska a pohrebiska je spracovaná na základe dosiaľ zdokumentovaných nálezov architektúry a jej vývoja – od obyčajných domov až po faraónsku pevnosť 20. dynastie. Animáciu spracovalo štúdio Dwarf Digital s.r.o., zastúpená pánom Igorom Furuglašom. Jej realizáciu finančne podporila aj Nadácie ESET. Vizualizácia bola zverejnená na YouTube kanáli Nadácie Aigyptos a obe verzie, slovenská i anglická, sa tešia záujmu verejnosti – zatiaľ boli zhladanuté asi 16 000 krát. Vizualizácia bola pochvalne prijatá nielen doma, ale aj v zahraničí, medzinárodnou odbornou i laickou verejnosťou.

Nadácia Aigyptos na podporu tohto výskumu vynaložila finančné prostriedky vo výške 354,53 €.

Nákup odbornej egyptologickej literatúry

Pre egyptologický výskum na Slovensku je veľmi dôležitá aj dostupnosť odbornej egyptologickej literatúry. Jej nákup je preto dôležitým cieľom Nadácie Aigyptos, na ktorý boli v roku 201 vynaložené finančné prostriedky vo výške 341,00 €.

Moderná vedecká práca a publikačná činnosť v oblasti egyptológie nie je možná bez zodpovedajúcej vedeckej knižnice. Vedecké publikácie zakúpené Nadáciou Aigyptos sú základom pre vedeckú prácu slovenských egyptológov ale nájdu využitie aj pri osvetovej činnosti.

Ostatné činnosti Nadácie Aigyptos

Nadácia Aigyptos sa okrem podpory vedeckého výskumu slovenských egyptológov venuje aj poradenskej a propagačnej činnosti súvisiacej s dejinami starovekého Egypta. Informácie pre slovenskú verejnosť sú zverejňované na internete ale aj v tradičných printových médiách, rozhlase a televízii. Už v roku 2019 začali spolupracovníci Nadácie s prípravou projektov, ktorých realizácia je plánovaná v roku 2020. Jedná sa predovšetkým o sprievodné podujatia súvisiace

NADÁCIA AIGYPTOS

s plánovaným uvedením novej inscenácie opery Aida v Slovenskom národnom divadle a o organizáciu medzinárodnej konferencie Egypt and Austria v októbri 2020 v Topolčiankach.

Informácie z oblasti egyptológie Nadácia Aigyptos poskytuje slovenskej verejnosti prostredníctvom svojej internetovej stránky www.aigyptos.sk, Facebooku a YouTube kanála. Na prednáškach je dostupná aj tlačенá verzia hlásnika, ktorý informuje o činnosti nadácie. Jeho elektronická verzia je dostupná tiež na webovej stránke nadácie www.aigyptos.sk. Okrem toho členovia správnej rady Nadácie Aigyptos poskytujú rozhovory pre slovenské médiá.

V rámci propagácie egyptologického výskumu na Slovensku Nadácia Aigyptos darovala 30,00 €.

NADÁCIA AIGYPTOS

ROČNÁ ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

V roku 2019 viedla Nadácia Aigyptos finančné prostriedky na bankových účtoch Tatra banky. V nasledujúcich tabuľkách je uvedený prehľad majetku a zdrojov krytia majetku Nadácie Aigyptos na konci hospodárskeho roku 2019 spolu s hodnotami jednotlivých položiek v predchádzajúcom účtovnom období.

Aktíva	bežné účtovné obdobie	bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Dlhodobý hmotný majetok	4203,35 €	2 926,90 €
- stavby	2661,35 €	2 926,90 €
- laptop	1542,00 €	0,00 €
Finančné zdroje	237,09 €	7 669,20 €
- pokladnica	4,42 €	787,26 €
- bankové účty	232,67 €	6 881,94 €
Majetok spolu	4440,44 €	10 596,10 €

Pasíva	bežné účtovné obdobie	bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Vlastné zdroje krytia majetku	4 401,02 €	10 017,23 €
- základné imanie	6 921,00 €	6 921,00 €
- nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	3 096,23 €	-1 725,51€

Pasíva	bežné účtovné obdobie	bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
- výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	-5 616,21 €	4 821,74 €
Cudzíe zdroje spolu	39,42 €	578,87 €
- krátkodobé záväzky	39,42 €	467,00 €
- daňové záväzky	39,42 €	111,87 €
Zdroje krytia majetku spolu	4 440,44 €	10 596,10 €

NADÁCIA AIGYPTOS

PREHĽAD PRÍJMOV PODĽA ZDROJOV ICH PÔVODU

Príspevky z podielu zaplatenej dane:	2 554,94€
Príjmy za prenájom garáže:	483,00 €
Dary od fyzických osôb:	867,00 €
Príspevky zo vstupného na prednášky	450,00 €
Predaj časopisov a zborníkov:	40,77 €
Celkom:	4395,71 €

PREHĽAD O DARCOCH AK HODNOTA DARU ALEBO VÝŠKA PROSTRIEDKOV OD TOHO ISTÉHO DARCU PRESIAHLA SUMU 331.939,00 €

V roku 2019 Nadácia Aigyptos nedostala žiaden dar ani iné prostriedky od toho istého darcu, ktoré by prevyšovali hodnotu 331.939,00 €.

PREHĽAD VÝDAVKOV ČLENEŇCH PODĽA JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTÍ NADÁCIE AIGYPTOS

V zmysle § 28, ods. 2 zákona č. 34/2002 Z.z. boli v roku 2019 finančné prostriedky Nadácie Aigyptos použité na nasledovné účely súvisiace s účelom nadácie:

Archeologický výskum v Sudáne:	3 292,03 €
Archeologický výskum v Egypte:	4 869,54 €
Nákup odbornej literatúry:	341,00 €
Propagácia verejnoprospešného účelu nadácie:	384,53 €
Ostatné výdavky spojené s prevádzkou nadácie:	58,00 €
Daň z príjmov	39,42 €
Daň z nehnuteľnosti:	29,70 €
Celkom:	8 424,89 €

Z uvedeného vyplýva, že výdavky na zabezpečenie prevádzky Nadácie Aigyptos v roku 2019 tvorili 5,25 % z celkových výdavkov, čo je v súlade s limitom stanoveným správnou radou nadácie.

ZMENY VYKONANÉ V NADAČNEJ LISTINE

V roku 2019 Nadácia Aigyptos nevykonala žiadne zmeny v nadačnej listine.

ODMEMY ZA VÝKON FUNKCIE SPRÁVCU A INÉHO ORGÁNU

Správca Nadácie Aigyptos a členovia správnej rady vykonávajú všetky činnosti pre Nadáciu Aigyptos vo svojom voľnom čase bez nároku na finančnú alebo vecnú odmenu a bez nároku na náhradu prípadných nákladov spojených s vykonávaním tejto činnosti.

PREHĽAD O ČINNOSTI NADAČNÝCH FONDOV

Rovnako ako v predchádzajúcom období ani v roku 2019 Nadácia Aigyptos nevytvorila žiadny nadačný fond.

Nadácia Aigyptos
Šafárikova 63
953 03 Žitavany